

Udskriftsdato: 15. december 2025

KEN nr 10366 af 20/03/2008 (Gældende)

Klage over for sen erkendelse af tarmslyng

Ministerium: Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Journalnummer: Sundhedsvæsenets Patientklagenævn, j. nr. 0765614

Klage over for sen erkendelse af tarmslyng

Patientklagenævnet finder grundlag for at kritisere sygeplejerske 1, sygeplejerske 2, sygeplejerske 3, sygeplejerske 4, sygeplejerske 5 samt sygeplejerske 6 for deres behandling af <*> i perioden fra den 30. august til den 8. september 2004 på kirurgisk afdeling, <*>, jf. lov om sygeplejersker § 5, stk. 1.

Patientklagenævnet finder grundlag for at kritisere sygeplejerske 1, sygeplejerske 2, sygeplejerske 3, sygeplejerske 4, sygeplejerske 5 samt sygeplejerske 6 for deres journalføring af behandlingen af <*> i perioden fra den 30. august til den 8. september 2004 på kirurgisk afdeling, <*>, jf. lov om sygeplejersker § 5, stk. 1.

Patientklagenævnet finder grundlag for at kritisere overlæge A for hans journalføring af behandlingen af <*> den 8. september 2004 på kirurgisk afdeling, <*>, jf. lægelovens § 13, stk. 2.

Patientklagenævnet finder ikke grundlag for at kritisere reservelæge <*> samt overlæge B for deres behandling af <*> den 3. december 2003 på kirurgisk afdeling, <*>, jf. lægelovens § 6.

Patientklagenævnet finder ikke grundlag for at kritisere overlæge A for hans behandling af <*> den 8. september 2004 på kirurgisk afdeling, <*>, jf. lægelovens § 6.

Hændelsesforløb

<*> blev indlagt på kirurgisk afdeling, <*> den 3. december 2003 på grund af diffuse, konstante mavesmerter. <*> var tidligere blevet behandlet på kirurgisk afdeling, <*> for kronisk betændelse i bugspytkirtlen og var tidligere opereret for mavesår og havde haft leverpåvirkning. En akut røntgenoversigt over maven viste ingen tegn på fri luft, og undersøgende læge, reservelæge <*> fandt ikke grundlag for akut operation, men vurderede, at det kunne afvente vurdering til den nært forestående morgenkonference.

Da <*> tidligere havde haft betændelse i bugspytkirtlen ordinerede overlæge B en akut CT-skanning af ham. Denne viste en stor luftlomme over mavesækken uden tegn på betændelse i bugspytkirtlen, og da overlæge B ved tilsyn af <*> den 3. december 2003 ved objektiv undersøgelse fandt <*>s mave akut præget, foranledigede han akut operation af ham.

Ved operationen den 3. december 2003 kl. 17.00 blev der konstateret svær tarmslyng af tynd- og tyktarm med koldbrand. Det sygdomsramte tarmsegment blev bortopereret, og der blev anlagt en stomi samt opstartet antibiotikabehandling.

<*> blev indlagt på kirurgisk afdeling, <*> igen den 30. august 2004 på grund af kraftige mavesmerter, opkastninger og manglende afføring. En undersøgelse af maven viste, at <*> havde tarmslyng, og han blev derfor opereret akut, hvor man tilbagelagde stomien.

Under indlæggelsen fra den 30. august til den 8. september 2004 blev <*> behandlet forebyggende mod blodpropper både medicinsk og med støttestrømper.

Ved udskrivelsen af <*> den 8. september 2004 blev der konstateret et tryksår på den ene hæl.

Den 8. september 2004 ønskede <*> at blive udskrevet. Der var foranlediget hjemmehjælp og hjemmesygepleje til behandling af <*>s tryksår på venstre hæl. <*> havde ved udskrivelsen en blodprocent på 5,2.

<*> var til kontrol i ambulatoriet den 15. september 2004. Ved undersøgelsen havde han en blodprocent på 5,2, og lægen ordinerede derfor blodtransfusion.

Klagen

Der er klaget over følgende:

1. At <****> ikke modtog korrekt behandling i perioden fra den 3. december 2003, idet han burde have været opereret tidligere, end han blev.

Det er herved anført, at der ikke er skrevet noget i journalen fra kl. 5 til kl. 16 den 3. december 2003, og at man ville vente med at tage stilling til, om der skulle opereres, til efter en CT-skanning. Videre er det anført, at han blev dårligere og dårligere i løbet af dagen, hvilket også fremgår af sygeplejefjournalen.

2. At <****> ikke blev korrekt behandlet i perioden den 30. august til den 8. september 2004.

Det er herved anført, at han havde TED-strømper på under hele indlæggelsen, og at der ikke var nogen, der så til hans fødder, selvom han havde diabetes og neuropati. Det er videre anført, at der burde have været gjort tiltag med henblik på forebyggelse af tryksår (decubitusprofylakse), hvilket var ordineret ifølge journalen, men ikke udført. Han blev således udskrevet med sår på den ene hæl. Endelig er det anført, at blodprocenten dagen før udskrivelsen var 5,1, hvilket sammen med hælåret, den dårlige ernæringstilstand og det forhold, at han var nyopereret, burde have ført til, at han havde fået blodtransfusion før udskrivelsen. Der er ikke taget stilling til blodprocenten i journalen.

Nævnets afgørelse af 1. klagepunkt

Reservelæge <****> samt overlæge B har ikke overtrådt lægelovens § 6 ved deres behandling af <****> den 3. december 2003 på kirurgisk afdeling, <****>.

Begrundelse

Det fremgår af journalen den 3. december 2003, at <****> blev indlagt på grund af pludseligt opståede konstante, diffuse smerter i maven. Videre fremgår det, at han ikke havde haft opkastninger eller kvalme. Det fremgår endvidere, at <****> havde haft almindelig afføring dagen før. Det fremgår derudover, at han ikke havde smerter bag brystbenet, trykken for brystet, hoste eller åndenød.

Det fremgår af journalen den 3. december 2003, at <****> led af nervebetændelse (neuropati) og kronisk bugspytkirtelbetændelse. Videre fremgår det, at han var i behandling for insulinkrævende sukkersyge. Det fremgår endvidere, at reservelæge <****> fandt <****>s mave oprevet (meteoristisk), men blød. Det fremgår derudover, at <****> havde et navlebrok (umbilikalhernie).

Det fremgår af journalen den 3. december 2003, at reservelæge <****> fandt en appelsinstor udfyldning højt i bugen imellem ribbensbuerne (epigastriet), der kunne skyldes en forstørret mavesæk (stor ventrikel) eller lever (hepatomegali) eller en cyste i bugspytkirtlen (pancreascyste). Videre fremgår det, at reservelæge <****> ikke fandt muskelværn (ikke peritoneal), samt at <****> havde sparsomme, men normale tarmlyde. Det fremgår endvidere, at <****>s blodprøver viste en let leverpåvirkning samt påvirkning af bugspytkirtlen (forhøjet amylase).

Det fremgår af journalen den 3. december 2003, at en oversigt over maveregionen ikke viste tegn på fri luft i bughulen, men at billederne ikke gav et fuldstændigt billede.

Videre fremgår det af journalen den 3. december 2003, at reservelæge <****> anlagde drop til sukkervand med insulin til behandling af <****>s sukkersyge.

Det fremgår af journalen den 3. december 2003, at reservelæge <****> mistænkte, at <****>s smerter, kunne skyldes sammenvoksninger, koldbrand i tarmen eller en cyste på bugspytkirtlen.

Det fremgår af reservelæge <****>s udtalelse til sagen, at han valgte at afvente yderligere udredning til efter den nært forestående morgenkonference.

Det er nævnets opfattelse, at reservelæge <****> foretog en relevant undersøgelse af <****> den 3. december 2003 på kirurgisk afdeling, <****>. Videre er det nævnets opfattelse, at det ikke var under normen for almindelig anerkendt faglig standard, at reservelæge <****> valgte at afvente, at <****>s tilstand blev diskuteret på afdelingens nært forestående morgenkonference med henblik på supplerende undersøgelser.

Nævnet finder på denne baggrund, at reservelæge <*> handlede i overensstemmelse med normen for almindelig anerkendt faglig standard ved sin behandling af <*> den 3. december 2003 på kirurgisk afdeling, <*>.

Det fremgår af overlæge Bs udtalelse til sagen, at han bestilte en akut CT-skanning af <*> på grund af tidligere bugspytkirtelbetændelse.

Det fremgår af journalen den 3. december 2003, at CT-skanningen ikke viste forandringer ved bugspytkirtlen. Videre fremgår det, at CT-skanningen viste et luftfyldt hulrum i bughulen. Det fremgår endvidere, at overlæge B undersøgte <*> og fandt, at der var muskelvæn (peritoneal). Det fremgår derudover, at overlæge B ordinerede akut operation.

Det fremgår af operationsbeskrivelsen den 3. december 2003, at <*>s højre tyktarmshalvdel var roteret om sin egen akse med afklemning af blodforsyningen til følge. Videre fremgår det, at den sygdomsramte del af tyktarmen blev bortopereret, samt at <*> fik anlagt en stomi.

Det er nævnets opfattelse, at det var i overensstemmelse med normen for almindelig anerkendt faglig standard, at overlæge B afventede en akut CT-skanning af <*>, da der ikke var fundet muskelvæn. Videre er det nævnets opfattelse, at det var i overensstemmelse med normen for almindelig anerkendt faglig standard, at overlæge B den 3. december 2003 foranledigede akut operation af <*>, da CT-skanningen viste luft i bughulen, og <*> havde udviklet muskelvæn.

Det er nævnets opfattelse, at tidsforløbet fra <*>s indlæggelse den 3. december 2003 kl. 04.40, med morgenkonference, ordination af røntgenundersøgelse om formiddagen, der udelukkede hul på hulorgang og ordination af CT-skanning kl. 14.30 frem til operationen kl. 17.00 ikke var under normen for almindelig anerkendt faglig standard.

Nævnet finder på denne baggrund, at overlæge B handlede i overensstemmelse med normen for almindelig anerkendt faglig standard ved sin behandling af <*> den 3. december 2003 på kirurgisk afdeling, <*>.

Nævnets afgørelse af 2. klagepunkt

Sygeplejerske 1, sygeplejerske 2, sygeplejerske 3, sygeplejerske 4, sygeplejerske 5 samt sygeplejerske 6 har overtrådt lov om sygeplejersker § 5, stk. 1 ved deres behandling af <*> i perioden fra den 30. august til den 8. september 2004 på kirurgisk afdeling, <*>.

Sygeplejerske 1, sygeplejerske 2, sygeplejerske 3, sygeplejerske 4, sygeplejerske 5 samt sygeplejerske 6 har overtrådt lov om sygeplejersker § 5, stk. 1 ved deres journalføring af behandlingen af <*> i perioden fra den 30. august til den 8. september 2004 på kirurgisk afdeling, <*>.

Overlæge A har overtrådt lægelovens § 13, stk. 2 ved sin journalføring af behandlingen af <*> den 8. september 2004 på kirurgisk afdeling, <*>.

Overlæge A har ikke overtrådt lægelovens § 6 ved sin behandling af <*> den 8. september 2004 på kirurgisk afdeling, <*>.

Begrundelse

Det fremgår af journalen den 3. december 2003, at <*> havde insulinkrævende sukkersyge samt nervebetændelse (neuropati).

Nævnet kan oplyse, at nervebetændelse er en almindelig kendt komplikation til sukkersyge, og medfører nedsat føle- og smertesans i fødder og underben.

Det fremgår af journalen den 20. januar 2004, at <*> havde fået en venstresidig såkaldt dropfod i forbindelse med indlæggelsen i perioden fra den 3. til den 30. december 2003.

Nævnet kan oplyse, at en dropfod er betegnelsen for en slapt nedhængende fod, der skyldes lammelse.

Det fremgår af sygeplejefjournalen den 30. august 2004, at <*> havde skinne på venstre ben på grund af venstresidig dropfod.

Det fremgår af journalen den 30. august 2004, at <*> blev indlagt på kirurgisk afdeling, <*> på grund af kraftige mavesmerter, opkastninger og manglende afføring. Videre fremgår det, at <*> blev opereret for tarmslyng, samt at hans stomi blev tilbagelagt.

Det fremgår af oversygeplejerske <*>s udtalelse til sagen, at <*> både før og efter operationen den 30. august 2004 blev behandlet forebyggende med støttestrømper og blodfortyndende medicin for at undgå blodpropper (thromboseprofylaktisk).

Nævnet kan oplyse, at det er almindeligt at anvende støttestrømper (TEDstrømper) i forbindelse med større kirurgiske indgreb, idet støttestrømper virker forebyggende mod dannelse af blodpropper i benene. Videre kan nævnet oplyse, at støttestrømper ikke bør anvendes til patienter med nedsat perifert kredsløb. Ved anvendelse af støttestrømper forudsættes det derfor, at der er følelig puls i fod- eller fodledsarterierne, eller normal blodgennemstrømning af de mindre arterier på foden. Nævnet kan endvidere oplyse, at ved brug af støttestømper, skal hæle og tæer derfor observeres ofte for blandt andet temperatur og farve, idet der er en kendt risiko for, at støttestrømperne kan hindre blodtilførslen til underbenet og foden.

Det fremgår ikke af sygeplejefjournalen, at sygeplejerskerne observerede <*>s fødder, som følge af anvendelsen af støttestrømper.

Det fremgår af sygeplejefjournalen den 6. september 2004, at <*> ikke ønskede hjemmehjælp.

Det fremgår af sygeplejefjournalen den 30. august 2004, at <*> skulle have hjælp til på- og afklædning.

Det fremgår af sygeplejefjournalen den 1. september 2004, at <*> skulle have hjælp til nedre hygiejne.

Det fremgår af sygeplejefjournalen den 3. september 2004, at <*> skulle have hjælp til at få bukser på.

Det fremgår af sygeplejefjournalen den 7. september 2004, at <*> skulle have hjælp til brusebad.

Det fremgår af sygeplejeeprikrisen den 8. september 2004, at <*> havde behov for hjælp til personlig hygiejne, samt at han kun ønskede hustruens hjælp.

Det fremgår af oversygeplejerske <*>s udtalelse til sagen, at <*> ikke ønskede personalets hjælp til personlig hygiejne. Videre fremgår det, at <*> alene ønskede hjælp af sin hustru.

Det fremgår af sygeplejerske 1s udtalelse til sagen, at hun flere gange tilbød <*> hjælp til personlig pleje, men at han alene ønskede hustruens hjælp.

Nævnet har på denne baggrund lagt til grund, at <*> ikke ønskede personalets hjælp til personlig hygiejne.

Det er på denne baggrund nævnet opfattelse, at sygeplejerske 1, sygeplejerske 2, sygeplejerske 3, sygeplejerske 4, sygeplejerske 5 samt sygeplejerske 6 ikke foretog tilstrækkelig journalføring af deres behandling af <*> i perioden fra den 30. august til den 8. september 2004 på kirurgisk afdeling, <*> i forbindelse med den personlige hygiejne.

Det fremgår af journalen den 30. august 2004, at <*>s ernæringstilstand var betydeligt under middel.

Det fremgår af journalen den 1. september 2004, at <*> tidligere havde haft langvarige tryksår på fødderne. Videre fremgår det, at der blev ordineret behandling med lammeskind eller lignende under fødderne.

Det fremgår af oversygeplejerske <*>s udtalelse til sagen, at <*> blev opfordret til at ligge med benene på en pude samt til at ligge på siden. Videre fremgår det, at <*> ikke ønskede dette.

Det fremgår ikke af sygeplejefjournalen, at <*> blev opfordret til at have benene liggende på en pude eller ligge på siden. Videre fremgår det ikke, at <*> ikke ønskede dette.

Det er på denne baggrund nævnet opfattelse, at sygeplejerske 1, sygeplejerske 2, sygeplejerske 3, sygeplejerske 4, sygeplejerske 5 samt sygeplejerske 6 ikke foretog tilstrækkelig journalføring af deres behandling af <****> i perioden fra den 30. august til den 8. september 2004 på kirurgisk afdeling, <****> i forbindelse med forebyggelsen af tryksår.

Det er nævnets opfattelse at svækkede, underernærede og immobile patienter har en betydelig øget risiko for at udvikle tryksår. Videre er det nævnets opfattelse, at denne risiko forøges hos sukkersygepatienter, der lider af nervebetændelse.

Nævnet kan oplyse, at god hudpleje og hyppig lejringsforandring er særdeles vigtig for en patient, der har et nedsat funktionsniveau. Videre kan nævnet oplyse, at tryksår opstår meget hurtigt hos patienter, der er immobile grundet dårlig blodcirkulation, og at tryksår kan forlænge indlæggelsestiden og forringe eller udsætte genoptræningen.

Det er nævnets opfattelse, at det var under normen for almindelig anerkendt faglig standard, at plejepersonalet ikke drøftede <****>s manglende samarbejde til personlig hygiejne med den for behandlingen ansvarlige læge, idet dette medførte at personalet ikke dagligt kunne observere <****>s fødder, og det derfor kunne blive nødvendigt at stoppe behandlingen med støttestrømper (TED strømper).

Det er nævnets opfattelse, at det er under normen for almindelig anerkendt faglig standard ikke at observere patienter, der er immobile, for tryksår. Videre er det nævnets opfattelse, at det er under normen for almindelig anerkendt faglig standard, såfremt der ikke rettes særlig opmærksomhed mod patienter, der er nyopererede, ældre og immobile. Dette skyldes, at disse patienter har en øget risiko for at pådrage sig tryksår, bl.a. fordi de har vanskeligt ved selv at vende og dreje sig i sengen.

Det er nævnets opfattelse, at <****> straks ved indlæggelsen burde have været tilbudt en særlig trykaflastende madras, idet <****>s ernæringstilstand var betydeligt under middel, han var alment svækket, havde insulinkrævende sukkersyge og som følge deraf nervebetændelse samt tidligere havde haft tryksår.

Nævnet finder på denne baggrund efter en samlet vurdering, at sygeplejerske 1, sygeplejerske 2, sygeplejerske 3, sygeplejerske 4, sygeplejerske 5 samt sygeplejerske 6 handlede under normen for almindelig anerkendt faglig standard ved deres behandling af <****> i perioden fra den 30. august til den 8. september 2004 på kirurgisk afdeling, <****>.

Det fremgår af journalen den 7. september 2004, at overlæge A mistænkte, at <****> havde en mindre lungebetændelse, idet han havde feber (38,2 °C). Videre fremgår det, at overlæge A derfor ordinerede røntgenundersøgelse af <****>s lunger.

Det fremgår af journalen den 8. september 2004, at røntgenundersøgelsen af <****>s lunger ikke viste tegn på lungebetændelse. Videre fremgår det, at <****> ønskede at blive udskrevet. Det fremgår endvidere, at der var foranlediget hjemmepleje og hjemmesygeplejerske til <****> til behandling af hans tryksår.

Det fremgår af oversigt fra klinisk biokemisk afdeling, at <****> den 7. og den 8. september 2004 havde en blodprocent på henholdsvis 5,1 og 5,2. Videre fremgår det, at <****> havde et lavt indhold af kalium i blodet.

Det fremgår af sygeplejersjournalen den 8. september 2004, at <****> ikke ønskede at indtage kalium som mikstur eller tablet. Videre fremgår det, at det ikke var muligt at give <****> kalium direkte i blodet (intravenøst), da han ønskede at blive udskrevet.

Det fremgår af overlæge As udtalelse til sagen, at <****> ikke fik blodtransfusion, fordi han ønskede at blive udskrevet.

Det er på denne baggrund nævnets opfattelse, at det ikke var under normen for almindelig anerkendt faglig standard, at overlæge A udskrev <****> den 8. september 2004 på kirurgisk afdeling, <****>.

Nævnet finder herefter, at overlæge A ikke handlede under normen for almindelig anerkendt faglig standard ved sin behandling af <****> den 8. september 2004 på kirurgisk afdeling, <****>.

Det fremgår ikke af journalen den 8. september 2004, at <****> havde lav blodprocent samt et lavt indhold af kalium i blodet. Det fremgår ligeledes ikke af journalen, at <****> blev tilbudt blodtransfusion, men at han ønskede sig udskrevet.

Det er på denne baggrund nævnets opfattelse, at det ikke var i overensstemmelse med normen for almindelig anerkendt faglig standard, at overlæge A ikke journalførte <****>s lave blodprocent og kaliumindhold i blodet samt at <****> ikke ønskede at modtage blodtransfusion den 8. september 2004 på kirurgisk afdeling, <****>.

Nævnet finder herefter, at overlæge A handlede under normen for almindelig anerkendt faglig standard ved sin journalføring af behandlingen af <****> den 8. september 2004 på kirurgisk afdeling, <****>.